

гальмування ціни реалізації (K_c).

У практиці ціноутворення коефіцієнт гальмування ціни використовується підприємством для того, щоб зробити придбання свого товару більш вигідним для покупця, ніж товару конкурента. Таким чином досягається елімінування ефекту "несправедливості" ціни. Ми пропонуємо дещо розширити сферу застосування K_c , доповнити перелік факторів, що його визначають.

Так базовий рівень коефіцієнта гальмування має залежати від загальних стратегічних напрямків діяльності підприємства-виробника, а також від типу ринку. Найбільше гальмування ціни реалізації ($K_c=0,5$) буде мати місце за стратегії низьких витрат, найменше гальмування ($K_c=0,8$) – за стратегії диференціації. Решта стратегічних факторів й надалі змінюватимуть базові величини K_c . Наприклад, високий імідж підприємства та наявність післяпродажного обслуговування обумовлять цілком обґрунтоване підвищення ціни за рахунок відповідної зміни коефіцієнта гальмування. І навпаки, через наявність сильних торгових посередників, що мають значну маржу в ціні продукції виробника, останній можливо вимушений буде завчасно знизити, за рахунок K_c , власну ціну.

Література

1. Лифиц И.М. Теория и практика оценки конкурентоспособности товаров и услуг. – М.: Юрайт, 2001. –224с.

Збаржевецька Л.Д., к.е.н., ст. викл., Демчукова О.В., ст. гр. ЕП-10т
Кіровоградський національний технічний університет

ТЕНДЕНЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

Оздоровлення соціально-економічної та демографічної ситуації на селі та формування стабільного та ефективного ринку праці у сільській місцевості є однією з найбільш значимих та невідкладних проблем розвитку держави. Саме для сільської місцевості характерні депопуляція і старіння населення, суттєві зміни в структурі зайнятості, порушення основних співвідношень у формуванні та реалізації трудової активності, падіння продуктивності аграрної праці та зниження рівня життя. В останні роки різко звузилась сфера прикладання праці працездатних сільських мешканців. До цього призвели відсутність великих підприємств у містах, які раніше широко використовували працю селян; недостатня кількість невеликих переробних цехів, розташованих на територіях сіл, а також заготівельних фірм, кооперативів, які б надавали послуги технікою, що

сприяло б розвитку особистого селянського господарства; недосконала цінова політика; занедбаність соціальної сфери і побутового обслуговування у сільській місцевості; тіньова зайнятість; низька мотивація до праці; відсутність роботи для випускників ПТУ та вузів, а звідси незацікавленість молоді повертатися в сільську місцевість та багато інших.

Метою статті є аналіз тенденцій зайнятості сільського населення, визначення основних напрямків оптимізації зайнятості в сільській місцевості.

Обстеження Держкомстатом України складу незайнятого населення за професійними ознаками свідчать, що переважною часткою безробітних є селяни. З них, майже половину становлять ті, які мають найпростіші професії, або не мали професійного досвіду.

Рівень зайнятості населення, що проживає у сільській місцевості у 2010 р. становив 62,7%, що на 0,5 відсоткових пункти більше від попереднього періоду, хоча темпи приросту рівня зайнятості сільського населення на 0,9 відсоткових пункти менші ніж темпи приросту рівня зайнятості міського населення.

Найвищий рівень зайнятості властивий сільському населенню у віці 40-49 років. При цьому слід зазначити, що за досліджуваний період відбулося збільшення рівня зайнятості сільського населення у віці 60-70 р. (на 1,2 в.п.), що свідчить про недосконалу соціальну політику держави.

Аналіз кількості зайнятого сільського населення за статусами зайнятості у віці 15-70 років показав, що у 2010 р., порівняно з попереднім періодом, зменшилась кількість самозайнятого населення (на 1,2 в.п.).

На фоні зменшення розмірів та кількості суб'єктів підприємницької діяльності в сільській місцевості ці тенденції свідчать про те, що велика кількість сільського населення намагається працевлаштуватися у містах, де кращі умови праці та вищий рівень заробітної плати.

Позитивним також є той факт, що за період з 2006 р. по 2010 р. значно скоротилася зайнятість сільського населення у неформальному секторі економіки, з 3303,9 тис. осіб у 2006 р. до 3085,2 тис. осіб у 2010 р., або на 6,62 %. Хоча за період 2009-2010 рр. кількість сільського населення, що працюють у неформальному секторі зросла на 2,2 %.

Серед причин незайнятості на селі найбільш вагомими видаються вивільнення у зв'язку реорганізацією, ліквідацією виробництва, скорочення штатів та звільнення за власним бажанням.

У розрізі вікових груп сільського населення зазначені причини виявилися найбільш вагомими з точки зору формування контингенту незайнятих серед осіб найбільш працездатного віку – 25-49 років. Занепокоєння викликає той факт, що значна частина (31-43%)

працездатного населення у віці 30-49 рр. звільнилася за власним бажанням, головним чином через низький рівень оплати праці.

Сучасна ситуація щодо проблем забезпечення сільського населення робочими місцями потребує таких підходів, які б врахували особливості цієї сфери, економічні та фінансові можливості стану соціальної захищеності.

Проблема сільського безробіття є комплексною. Її вирішення залежить від стану економіки, рівня сільгоспвиробництва, скоординованих дій соціальних партнерів на ринку праці, насамперед, органів влади і місцевого самоврядування, від здатності сільських громад мобілізувати людей до підприємництва та організації виробництва, переробки і збуту продукції, та багатьох інших чинників.

Необхідно всіляко підтримувати й поширювати розвиток позааграрних видів діяльності на сільських територіях, особливо на засадах малого і середнього бізнесу. Це особливо стосується тих видів діяльності, які раніше надавалися сільському населенню в рамках багатогалузевих сільськогосподарських підприємств. Гостро стоїть проблема міграції сільського населення, яка пов'язана з тривалими виїздами «на заробітки», у тому числі за межі України, що має негативні соціальні наслідки. Щоб цього не сталося потрібно створювати нові робочі місця на селі з належними соціальними стандартами щодо умов і оплати праці, що стало б підґрунтям для формування нового рівня життєвого середовища на сільських територіях.

Основними напрямками забезпечення продуктивної зайнятості сільського населення, при цьому, виступають:

- сприяння перетворенню особистих підсобних господарств у господарства товарного типу;
- підтримка розвитку особистих підсобних господарств як форми самозайнятості сільського населення;
- залучення приватного сектора у сільській місцевості до рекреаційно-туристичного підприємництва та підсобної діяльності у сфері туризму (сільського зеленого туризму);
- регулювання трудової міграції сільського населення, спрямування її з трудонадлишкових регіонів до депресивних сільських територій;
- запровадження системи професійного навчання і перепідготовки незайнятих працею сільських жителів;
- поліпшення умов реалізації селянами продукції особистих підсобних господарств;
- створити соціальну інфраструктуру села, відновити побутову сферу, створити умови для закріплення в сільській місцевості випускників вищих навчальних закладів.